

Beretn. ang. De Forenede Nationers 16. plenarforsamling.

nordiske lande gjorde sig som under tidligere debatter til talsmænd for, at overtalelseslinjen og moralsk pression fremdeles må være den anbefalelsesværdige vej for at få Sydafrika til at ændre sin politik.

Den danske repræsentant i specialkomiteen (Abrahamson) fremhævede i sit indlæg, at det danske folk afskyr racediskrimination og undertrykkelse, men at den danske delegation måtte tvivle på, at de skarpe forholdsregler, der var indeholdt i det ghanesiske forslag, ville virke efter hensigten. Snarere måtte man befrygte, at Sydafrikas udstødelse af FN såvel som andre repressalier af den omhandlede art skulle føre til yderligere undertrykkelse af indbyggerne i Sydvestafrika, herunder ikke mindst den gruppe, man ønskede at hjælpe.

Fra britisk side beklagede man den voksende isolation af Sydafrika; ethvert yderligere skridt i retning af isolation ville formindske mulighederne for at „påvirke de folk, vi søger at overtale“. Intet tydede ifølge den britiske repræsentant på, at en eksklusion af Sydafrika ville få Verwoerd-regeringen til at ændre sin politik; tværtimod fandt han, at et sådant skridt ville skærpe regeringens holdning og tage modet fra den liberale opinion i Sydafrika. Også USA, hvis indlæg imod apartheidpolitikken var bemærkelsesværdigt ved sin skarphed, anbefalede overtalelseslinjen.

I plenarforsamlingen foreslog den danske repræsentant (Reedtz-Thott) delafstemning om 8-magts-forslaget. Han udtalte, at årsagen til, at der i specialkomiteen var fremsat to resolutionsudkast, måtte være, at der var to meninger om, hvordan problemet bedst kunne løses. Men forslagsstillerne til de to oprindelige forslag havde samme mål for deres bestræbelser, nemlig at afskaffe apartheidpolitikken. De ville blot nærme sig målet ad forskellige veje.

Imidlertid havde 8-magts-forslaget i specialkomiteen fået et nyt indhold, hvorved den idé, der adskilte de to forslag, var ændret. Mange lande — endog Danmark, der var medforlagsstiller til det oprindelige udkast — havde derfor i specialkomiteen måttet afholde sig fra at stemme om det ændrede udkast.

Den danske repræsentant fandt, at det ikke kunne være generalforsamlingens hensigt, at et antal lande skulle være for-

hindret i at stemme om en resolution, der faktisk fordømte apartheidpolitikken, blot fordi de var uenige i visse paragraffer, og det ville være et dårligt resultat, om en sådan resolution fik mindre tilslutning end sidste år. De, der ønskede sanktioner, kunne få udtryk herfor i det andet resolutionsforslag.

I håbet om at tilbageføre 8-magts-forslaget til sit oprindelige indhold foreslog han derfor delafstemningen.

Sydtirol.

(Dagsordenens punkt 74).

Efter anmodning af Østrig blev spørgsmålet om „Stillingen for det tysktalende element i provinsen Bolzano (Bosen), gennemførelse af generalforsamlingens resolution 1497 (XV) af 31. oktober 1960“ sat på 16. generalforsamlings dagsorden.

I et forklarende memorandum oplyste den østrigske regering, at Østrig og Italien i overensstemmelse med den nævnte resolution, som enstemmigt vedtoges af 15. samling, havde genoptaget deres bilaterale forhandlinger i 1961 for at søge at forliges deres forskellige synspunkter i Sydtirolsagen. Forhandlingerne havde fundet sted i Milano, Klagenfurt og Zürich, men formålet med dem var ikke opnået. Østrig havde derfor på mødet i Zürich foreslået Italien, at de to lande i overensstemmelse med en bestemmelse i den nævnte resolution på anden, fredelig måde skulle søge konflikten løst, og Østrig havde nævnt oprettelsen af en international undersøgelseskommission.

Italien havde derimod ment, at det mest passende fredelige middel ville være at indbringe sagen for den internationale domstol. Østrig havde derefter formuleret sit forslag i en verbalnote, men da der ikke var kommet svar herpå, følte Østrig sig tvunget til at foreslå spørgsmålet optaget på 16. samlings dagsorden for at søge forsamlingens bistand til en fredelig løsning på konflikten.

Den italienske regering meddelte i et memorandum til FN, at den østrigske anmodning om optagelse af det nævnte dagsordenspunkt på 16. samling var fremsat uanset den kendsgerning, at forhandlinger havde fundet sted i medfør af § 1 af den førnævnte resolution, og at disse